

18.06 2020 № 55

м. Київ

**Президенту України
Зеленському В.О.**

Вельмишановний пане Президенте!

Нафтогазова Асоціація України (НАУ) — галузеве об'єднання, що представляє інтереси найбільших гравців нафтогазового ринку, до складу Асоціації входять 12 найбільших оптових, роздрібних, видобуваючих, переробних підприємств, що представляють національний, міжнародний, приватний і державний бізнес, серед них: WOG, ОККО, Shell, АМІС України, SOCAR, KLO, Параллель, Glusco, Укргазвидобування, Центрнафтогазпостач, а також оптові постачальники БНК-Україна та АНВІТРЕЙД, висловлює Вам свою повагу та звертається з приводу наступного.

НАУ проаналізувала можливі наслідки запровадження ініційованих Міністерством енергетики та захисту довкілля України введення обмежувальних квот на імпорт нафтопродуктів в Україну на рівні не більше 30 % з одного джерела. Інформація про таку ініціативу з'явилась у ЗМІ та викликала занепокоєння учасників ринку нафтопродуктів та споживачів.

Аналіз пропозиції щодо введення обмежувальних квот на імпорт нафтопродуктів свідчить, що це є дискримінаційним і штучним механізмом, який:

- не застосовуються в жодній країні ЄС. Навпаки, країни ЄС з дефіцитом обсягів нафтопродуктів відкривають ринки, а не обмежують, купують паливе у іноземних постачальників, обираючи найвигідніші ціни і умови;
- призведуть до монополізації ринку та відсутності ринкової конкуренції як такої;
- до зростання цін для споживача і промисловості, оскільки національний виробник і іноземні постачальники, у яких квоти імпорту по 30% зможуть диктувати будь-які ціни, адже конкурувати не потрібно;
- "тепличі умови" демотивують необхідність розвитку національного виробника нафтопродуктів ринковими методами (співвідношення якості/ціни, сервісів, інновації);
- енергетична безпека країни, а також всі споживачі будуть змушені залежати, по суті, від одного виробника за цінами на паливо, обсягами і термінами поставки, який не в змозі забезпечити увесь необхідний обсяг споживання пального.

Отже, квотування імпорту нафтопродуктів не є інструментом, здатним забезпечити енергетичну безпеку, розвиток ринку нафтопродуктів і цінову конкуренцію.

Окремо, слід зазначити, що національні виробники нафтопродуктів перебувають в такій ситуації, що не враховано Мінекоенерго:

1) глибина переробки сировини на рівні 60%, через що собівартість нафтопродуктів висока та неконкурентна;

2) сировина (нафта) для переробки частково імпортується, оскільки обсягів видобутку нафти всередині країни недостатньо;

3) плани з модернізації внутрішніх НПЗ, розконсервування та запуску закритих НПЗ, а також необхідні суми інвестицій також не відомі;

4) виробляють бензини з профіцитом, а дизельне паливо і скраплений газ в недостатніх обсягах для потреб країни (11% дизельне паливо і до 20% скраплений газ);

5) суспільству не відомі терміни і реальні можливості щодо збільшення обсягів переробки сировини і збільшення обсягу випуску якісних готових нафтопродуктів (дизельне паливо та скраплений газ), що відповідають вимогам не нижче Євро 5, які забезпечать необхідні обсяги для споживання в країні по конкурентним цінам;

6) у результаті переробки виготовляється з одиниці нафтової сировини приблизно 5-6% скрапленого газу, 45% бензинів та 55% дизельного палива. Відповідно наростити значні обсяги виробництва як скрапленого газу, так і дизельного палива неможливо.

З урахуванням викладеного, пропозиція про квотування (обмеження) імпорту виноситься Мінекоенерго поряд з неготовністю національних виробників забезпечити в країні необхідний обсяг споживання якісного палива. Отже, обмеження імпорту не забезпечить енергетичну безпеку і тим більше не забезпечить розвиток паливного ринку в цілому.

НАУ не підтримує введення мит, оскільки цей механізм має дискримінаційний характер і його реалізація матиме негативні наслідки для ринку (підвищення цін для споживачів, монополізація ринку, стримування його розвитку).

Водночас, НАУ пропонує з метою забезпечення енергетичної безпеки та розвитку ринку:

розвивати ринок на всіх його етапах виключно ринковими методами (якість та ціна пального, комфортне партнерство, інновації, сервіс, прогнозованість та відкритість постачальників);

не допускати штучних дискримінаційних обмежень на ринку з подальшою його монополізацією, оскільки це призведе до зростання цін, дефіциту палива і загальмує розвиток ринку;

збалансувати ставки акцизного податку на бензин і скраплений (знизити на бензини і підвищити на скраплений газ) з метою зупинки неприродного збільшення споживання скрапленого газу за рахунок зменшення споживання бензинів, які в достатніх обсягах виробляються національними виробниками;

створити мінімальні запаси нафти і нафтопродуктів на рівні 90 денного споживання за рахунок бюджетних коштів;

ліквідувати нелегальний обіг палива в країні, що дозволить збільшити надходження податків до бюджетів.

З урахуванням наведеного, просимо Вас, шановний Володимире Олександровичу, втрутитися у ситуацію та не допустити запровадження неринкових штучних обмежень на ринку нафтопродуктів (квот та/або мит на імпорт нафтопродуктів), а також доручити керівництву Мінекоенерго перед ініціюванням таких резонансних інструментів, проводити широкі публічні обговорення із залученням профільних об'єднань, експертів та учасників ринку щоб мати можливість всебічного вивчення питання, недопущення дефіциту нафтопродуктів та підвищення цін на пальне в країні.

З повагою,

**Президент Асоціації «Нафтогазова
Асоціація України»**



Н. ПРИВАЛОВА